

Sygn. akt VIII U 49/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. R. (R.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania J. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 22 listopada 2013 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt VIII U 49/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 listopada 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu J. R. (R.) prawo do emerytury, poczynając od dnia 13 listopada 2013r. Wysokość świadczenia obliczono zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

W odwołaniu od powyższych decyzji ubezpieczony domagał się przyznania prawa do wyliczenia wysokości emerytury z zastosowaniem nowej kwoty bazowej zarówno do części socjalnej (24 %) jak i do podstawy wymiaru świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji. Nadto podniósł, że brak możliwości ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego na podstawie zarobków z 10 lat kalendarzowych z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 197,35 % i z kwotą bazową z daty nabycia prawa do nowej emerytury, ponieważ takiej możliwości nie przewiduje art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Sąd Okręgowy – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. R., urodzony (...), był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy. Prawo do renty nabył w dniu 3 czerwca 2005r. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto zarobki z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. 1991 – 2000. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 197,35 %.

Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 29 lat i 10 miesięcy okresów składkowych oraz 6 lat i 3 miesiące okresów nieskładkowych.

Obliczenie podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości nastąpiło przy zastosowaniu kwoty bazowej 1903,03 zł.

Ubezpieczony po przyznaniu renty kontynuował zatrudnienie w związku z czym, kolejnymi decyzjami organ rentowy dokonywał przeliczenia świadczenia z uwagi na doliczanie stażu pracy. Organ rentowy dokonywał również waloryzacji świadczenia.

Decyzją z dnia 25 sierpnia 2008r., organ rentowy rozpatrując wniosek ubezpieczonego z dnia 17 lipca 2008r. przyznał mu prawo do emerytury od 13 sierpnia 2008r. w oparciu o art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto zarobki z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. 1991 – 2000. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 197,35 %.

Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 30 lat i 9 miesięcy okresów składkowych oraz 6 lat i 3 miesiące okresów nieskładkowych.

Obliczenie podstawy wymiaru świadczenia i jego wysokości nastąpiło przy zastosowaniu kwoty bazowej 2.275,37 zł.

Po przyznaniu prawa do emerytury ubezpieczony podjął zatrudnienie od 1 września 2008r., a wysokość świadczenia była przeliczana z uwzględnieniem dodatkowego stażu pracy.

W dniu 21 października 2013r. J. R. wystąpił z kolejnym wnioskiem o ustalenia prawa do emerytury.

Zaskarżoną decyzją z dnia 22 listopada 2013r. ZUS przyznał ubezpieczonemu J. R. (R.) prawo do emerytury, poczynając od dnia 13 listopada 2013r. Do obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 53 ust. 4 ustawy przyjęto podstawę wymiaru dotychczas pobieranej emerytury w wysokości uwzględniającej kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do emerytury. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 197,35 %. Do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej zastosowano kwotę bazową obowiązującą w dacie nabycia prawa do emerytury tj. w wysokości 3.080,84 zł.

Od powyższej decyzji odwołał się ubezpieczony.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego.

Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo

2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Zgodnie z ust. 2 przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury.

Według treści art. 53 ust. 3 emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

Zgodnie jednak z ust. 4, przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Sposób wyliczenia emerytury zawiera art. 15 ustawy. Zgodnie z ust. 1 tego przepisu podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W myśl ust. 6 na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

W przedmiotowej sprawie przedmiotem sporu pozostaje ustalenie wysokości emerytury, w szczególności czy nowa kwota bazowa obowiązująca w dacie przyznania emerytury tj. w listopadzie 2013r. powinna być zastosowana do obliczenia całości świadczenia, czy też wyłącznie do jej części socjalnej.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury J. R., przyznanej od 13 sierpnia 2008r. przyjęto zarobki z 10 kolejnych lat tj. 1991 – 2000. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł wówczas 197,35 %, a następnie został pomnożony przez obowiązującą wtedy kwotę bazową 2.275,37 zł.

Zaskarżoną decyzją, organ rentowy przyznał prawo i dokonał obliczenia wysokości „nowej” emerytury przyznanej odwołującemu na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 1 w zw. art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przyjmując podstawę wymiaru dotychczas pobieranej emerytury w wysokości uwzględniającej kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do emerytury. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 197,35 %. Do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej zastosowano kwotę bazową obowiązującą w dacie nabycia prawa do emerytury tj. w wysokości 3.080,84 zł.

W tym miejscu Sąd zwraca uwagę na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2008r (I UZP 1/08, OSNP 2008/23-24/353), w myśl której „ubezpieczona, pobierająca wcześniejszą emeryturę przyznaną na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz.U. Nr 4, poz. 27), która po nabyciu po 1 lipca 2004r. prawa do emerytury na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) podlegała przez co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnym lub rentowym, ma prawo do ustalenia wysokości emerytury według kwoty bazowej z daty zgłoszenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury zarówno w zakresie tzw. części socjalnej, jak i części stażowej emerytury (art. 53 ust. 1 i 4 w związku z art. 110 tej

ustawy)". Uchwała ta powołuje się oprócz art. 53 ustawy także na art. 110 ustawy emerytalno-rentowej. W ocenie Sądu Najwyższego art. 53 ust. 4 ma charakter przepisu szczególnego w stosunku do art. 110 ustawy przez to, że przewidziane w tym ostatnim przepisie zasady znajdują zastosowanie dopiero w przypadku, kiedy zainteresowany, pobierający wcześniejszą emeryturę, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Przy krótszym okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu wysokość wcześniejszej emerytury będzie ustalana zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 pkt 1 i w związku z art. 53 ust. 3, tzn. przy zastosowaniu "tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru". Zatem zgodnie z treścią tej uchwały, by zastosować nową kwotę bazową do całości świadczenia musiałby zostać spełniony zarówno wymóg podlegania przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu, jak i warunki określone w art. 110 ustawy.

W myśl tego przepisu, wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Nie ulega wątpliwości, że ubezpieczony pracował po nabyciu prawa do emerytury w 2008r. i posiada po tej dacie ponad 30 miesięczny okres ubezpieczenia oraz osiągnął w tym okresie wynagrodzenie pozwalające na uwzględnienie go w części do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia.

Z uwagi na powyższe Sąd zwrócił się do organu rentowego o dokonanie symulacji przeliczenia emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 110 ustawy emerytalno-rentowej, przy uwzględnieniu wynagrodzeń przypadających po przyznaniu świadczenia.

Jak ustalono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. z lat 1991 - 2000 wynoszący 197,35 % jest najkorzystniejszy.

Mając powyższe na uwadze, należało stwierdzić, że ponowne przeliczenie emerytury odwołującego w myśl art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS tj. w sposób określony w art. 15, przy przyjęciu podstawy wymiaru składki przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia w 2008r. nie jest możliwe, gdyż obliczony w ten sposób wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest niższy od poprzednio obliczonego.

Zaskarżona decyzja organu rentowego, w której ZUS słusznie zastosował nową kwotę bazową jedynie do części socjalnej świadczenia jest zatem prawidłowa.

Wyliczenie wysokości świadczenia przedstawione przez ubezpieczonego nie znajduje oparcia w przepisach.

W przedmiotowej sprawie brak podstaw do zastosowania nowej kwoty bazowej do obliczenia całości świadczenia. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego emerytura osoby, która pobierała wcześniejszą emeryturę, a następnie nabyła prawo do emerytury w następstwie osiągnięcia wieku emerytalnego podlega ustaleniu z zastosowaniem nowej kwoty bazowej w zakresie części socjalnej jak i stażowej tylko na podstawie reguł zawartych w art. 110 ustawy emerytalnej.

Ponieważ ubezpieczony nie spełnia warunków określonych w ostatnim przytoczonym przepisie nie ma prawa do zastosowania nowej kwoty bazowej także do obliczenia tzw. części „stażowej” emerytury.

Reasumując: skoro organ rentowy w sposób zgodny z prawem obliczył wysokość emerytury skarżącego, zatem jego odwołanie należało uznać za bezprzedmiotowe.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

SSO Jolanta Łanowy